

Tartu Linnavolikogu
Raekoda, 51003 Tartu

Tartu Linnavalitsus
Raekoda, 51003 Tartu

4. juuni 2020.a.

Austatud volikogu esimees
Austatud linnapea

Tartu on endise Tähtvere vallaga liitumise tõttu plaanitud palju varem uuendamas linna üldplaneeringut. On positiivne, et mahukat ja kogu linna arengut suunavat kava arutatakse kahes etapis – hetkel on algamas eskiislahenduse arutelu ja järgmisel aastal saab "päris" planeeringu ettepanekut arutama hakata. Kogu üldplaneering on sedavõrd mahukas, et seda on huvilistel keerukas, et mitte öelda võimatu ühekorraga põhjalikult analüüsida ja kommenteerida.

Soovime järgnevalt edastada meie linnaosaseltside seisukohad Tartu uue üldplaneeringu liiklust puudutava eskiislahenduse kohta ja anda märku, et soovime kaasa lüüa ka üldplaneeringu edasises menetluses.

Me eeldame, et uude üldplaneeringusse kandub üle kehtiv põhimõte, mille kohaselt tagatakse jalakäijatele ja jalgratturitele vähemalt sama lühike juurdepääs, kui mootorsõidukitele ning lähtutakse tänavate projekteerimisel kehtivast liiklejate hierarhiast: 1. lapsed, vanurid, puuetega inimesed, 2. teised jalakäijad, 3. jalgratturid, 4. ühistransport, 5. avarii- ja hooldusteenistus ning 6. muu motoriseeritud liiklus. See on põhjendatud lähenemine ja viimasel aastal on juba üksikuid näiteid, kus tänavate rekonstrueerimisel on hakatud autode arvelt kergliiklejatele ruumi tegema - nt Vanemuise, Ülikooli ja Lepiku tänavates.

Tartu uus energia- ja kliimakava seadis aastaks 2030 eesmärgiks, et Tartu on hea energiaga targalt arenev kogukond ja roheline teerajaja. Kava nimetab probleemina autostumist ja jalgsikäimise kahanemist. Liikluse hierarhiast lähtuv planeerimine toetaks meeldivama elukeskkonna kujundamist ja meelitaks Tartusse uusi elanikke. Automagistraalide ehitamine toetaks sellele vastu ja soodustaks valglinnastumist.

Eeltoodu valguses jääb meile arusaamatuks üldplaneeringu eskiisil kajastuv soov esimeses järjekorras broneerida ruum mootorsõidukite jaotusmagistraaltänavatele, sh Ropka sillale ja Tuglase sillale. Seejuures Ropka silla kohta järeldab linnavalitsuse tellitud vastav Natura hindamine, et plaanitud silla ja selle pealesõidutee rajamine kahjustaks Ropka-Ihaste loodusala kaitse-eesmärkide täitmist ja peaks olema välistatud. See muudaks põhjendamatuks ka sõidutee ehitamise sadamaraudtee trassile. Plaanimatav Tuglase sild lõhuks Tähtvere spordipargi ja dendropargi vahelise kompaktses puhkamis- ja sportimisala, vähendaks kõrvalasuva supelranna atraktiivsust ning rikuks vaate kaitsealusele Kalmistu liivakivipaljandile. Liikluse linnast välja suunamiseks peaks linnavalitsus tagama koostöös valitsusega Tiksoja silla rajamise ning idaringtee lõpuni ehitamise.

Linnaruumi planeerijad teavad, et kvaliteetsema teenuse pakkumine toob kasutajaid ja kasutamist juurde. Kui bussid lähevad mugavamaks ja liinivõrk sõitjaile sobivamaks, tuleb bussisõitjaid juurde. Kui ehitada uusi autoteid ja -ühendusi, suureneb autode kasutus.

Kehtivast liiklejate hierarhiast lähtudes tuleks alustuseks üldplaneeringu eskiisis linnaruumi ära mahutada lastele, vanuritele, puuetega inimestele ja jalakäijaile vajalik võrgustik ja rattateede põhivõrk ning alles selle järel hakata tegelema autoteedega. Praeguse eskiisi kinnitamisega loodaks olukord, kus teatud tänavad broneeritaks autojuhtide huve eelistades, mille järel võib selguda, et sinna enam turvalisi kergliiklusteid ei mahu ja nt ratturid suunakse loogilise otsetee asemel kasutama kaugemaid kõrvaltänavaid või kõnniteid. Selline lähenemine oleks otseses vastuolus kehtiva üldplaneeringu ja selles sisalduva liiklejate hierarhiaga. Linna poolt tellitud jalg- ja rattateede eskiislahendus on kuuldavasti valmis, kuid seda pole erinevalt (auto)magistraalide või näiteks trammiliinide töödest üldplaneeringu eskiisi arutavale linnavolikogule tutvustatud.

Lugupidamisega

Arne Hall
Karlova Seltsi esimees

Peep Mardiste
Supilinna Seltsi juht

*Kontakt:
Peep Mardiste
Supilinna Selts MTÜ
peep.mardiste@ut.ee
5078111*